

CONSILIUL PENTRU PREVENIREA ȘI ELIMINAREA DISCRIMINĂRII ȘI ASIGURAREA EGALITĂȚII

СОВЕТ ПО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЮ И ЛИКВИДАЦИИ ДИСКРИМИНАЦИИ И ОБЕСПЕЧЕНИЮ РАВЕНСТВА
COUNCIL ON THE PREVENTION AND ELIMINATION OF DISCRIMINATION AND ENSURING EQUALITY

Adresa: Republica Moldova, Chișinău, MD-2004
bd. Ștefan cel Mare 180, bir. 405
tel.: +373 (0) 22 21-28-17
www.egalitate.md

Адрес: Республика Молдова, Кишинёв, MD-2004
бул. Штефан чел Маре 180, каб. 405
тел.: +373 (0) 22 21-28-17
www.egalitate.md

DECIZIE din 13 noiembrie 2020 cauza nr. 125/20

Membrii Consiliului participanți la ședința de deliberare:

Ian FELDMAN – președinte
Svetlana DOLTU – membră
Victorina LUCA – membră
Evghenii Alexandrovici GOLOȘCEAPOV - membru

au examinat, în ședință online, susținerile scrise și verbale ale

petiționarilor: XXX XXX

reclamaților: Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și Casa Națională de Asigurări Sociale și

au deliberat, în ședință închisă, cu privire la următoarele.

I. Obiectul plângerii

Discriminare pe criteriu de maternitate, venit asigurat și muncă prestată în realizarea dreptului la protecție socială.

II. Admisibilitatea obiectului plângerii

Plângerea corespunde cerințelor art. 13 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012 și nu ridică excepțiile de inadmisibilitate prevăzute de pct. 42 din Regulamentul cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității aprobat prin Legea nr. 298/2012.

III. Susținerile părților

Alegațiile petiționarilor

- 3.1 Petiționara susține că, fiind în concediu de îngrijire a copilului până la vârsta de 3 ani, a încheiat cu Asociația Promo-LEX un contract de prestare a serviciilor pentru 2 zile și anume 23.02.2019-25.02.2019. Pentru munca prestată i-au fost achitați 650 lei. Petiționara informează că tot în această perioadă a concediului de îngrijire a copilului a mai născut un copil. Pentru acest copil, Casa teritorială de asigurări sociale Orhei, i-a calculat indemnizația din contractul de prestări servicii încheiat cu Asociația Promo-Lex. Petiționara indică că a contestat în ordinea de contencios administrativ decizia CTAS Orhei.
- 3.2 Petiționara consideră că, indemnizația pentru creșterea copilului urma să fie calculată în conformitate cu prevederile art. 7 alin. (6) din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289/2004 și pct. 41 din HG cu privire la indemnizațiile adresate familiilor cu copii nr. 1478/2002 care prevăd că: în cazul în care asiguratul pe parcursul celor 12 luni calendaristice premărgătoare lunii survenirii riscului asigurat nu a realizat venit asigurat din motiv de concediu de maternitate și/sau concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, cuantumul indemnizației de maternitate și al indemnizației lunare pentru creșterea copilului se stabilește din baza de calcul în al cărei temei s-au calculat aceste indemnizații pentru copilul precedent, inclusiv în cazul în care a beneficiat de anumite plăți unice pe parcursul acestor concedii. Însă, CTAS Orhei a calculat indemnizația în conformitate cu prevederile art. 7 alin. (2) al Legii.
- 3.3 Petiționara indică că acest venit de 650 lei este o plată unică și nu poate fi calificat drept venit asigurat. Petiționara consideră practica CTAS Orhei una discriminatorie. Această practică are drept efect descurajarea părintelui să revină în câmpul muncii în perioada de îngrijire a copilului până la vârsta de 3 ani și contravine scopului urmărit de legiuitor de a

preveni discriminarea copiilor născuți în perioada concediului de îngrijire a copilului până la vârsta de 3 ani.

- 3.4 Petiționara mai indică că, prin Legea nr. 311/2018 au fost operate modificări la Legea privind indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale prin care se încurajează revenirea părinților la muncă și anume: indemnizația pentru creșterea copilului să nu fie suspendată în cazul în care părinții decid să angajeze sau să-și reia activitatea de muncă, introducerea unei noi opțiuni suplimentare de achitare a indemnizației pentru creșterea copilului până la 3 ani sau până la 2 ani și 2 luni. Petiționara în aceste circumstanțe a fost supusă tratamentului discriminator pentru că (i) a decis să-și realizeze dreptul constituțional la muncă și (ii) a devenit mamă.
- 3.5 Petiționara susține că, reglementările anterioare privind baza de calcul a indemnizațiilor stabileau un grad mai mare de protecție: în cazul în care asiguratul, în ultimele 12 luni calendaristice premărgătoare lunii producerii riscului asigurat, nu are realizat venit asigurat la nicio unitate ori dacă venitul lunar asigurat realizat în ultimele 12 luni calendaristice incluse în calcul este mai mic decât salariul tarifar pentru categoria I de salarizare în sectorul bugetar sau, după caz, decât cuantumul minim garantat al salariului în sectorului real din motiv de concediu medical, concediu de maternitate, concediu pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, șomaj cu drept de ajutor de șomaj, baza de calcul a indemnizației de maternitate și de a indemnizației pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani o constituie cuantumul unui salariu tarifar pentru categoria I de salarizare în sectorul bugetar sau, după caz, cuantumul minim garantat al sectorului real în vigoare la data producerii riscului asigurat, la locul de muncă de bază al asiguratului ori, la cerera asiguratului, aceste luni se substituie același număr de luni calendaristice imediat premărgătoare perioadei incluse în calcul, cu condiția că aceasta va duce la majorarea cuantumulului indemnizației.
- 3.6 În concluzie, petiționara consideră că a fost supusă unui tratament discriminator la calcularea indemnizației de maternitate și îngrijire a copilului până la vârsta de 3 ani, în realizarea dreptului la protecției sociale, în baza criteriului de maternitate și venit asigurat în comparație cu femeile care au ales să nu muncească în perioada de îngrijire a copilului până la vârsta de 3 ani sau cu femeile care decid în această perioadă să nu conceapă un copil.

Susținerile Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale

- 3.7 Ministerul notează că, în conformitate cu prevederile Legii privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289/2004, asigurații au dreptul la prestații de asigurări sociale dacă au un stagiu total de cotizare de cel puțin 3 ani sau dacă confirmă un stagiu de cotizare de cel puțin 9 luni în ultimele 24 de luni premărgătoare datei producerii riscului asigurat sau datei nașterii copilului în cazul riscului asigurat creșterea copilului.
- 3.8 Conform art. 7 al legii menționate supra, baza de calcul al indemnizației de maternitate o constituie venitul mediu lunar asigurat realizat în ultimele 12 luni calendaristice premărgătoare lunii producerii riscului asigurat, venit din care, la data stabilirii indemnizației, au fost calculate și plătite contribuții. Baza de calcul al indemnizației pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani o constituie venitul mediu lunar asigurat realizat în ultimele 12 luni calendaristice premărgătoare lunii nașterii copilului, venit din care, la data stabilirii indemnizației, au fost calculate și plătite contribuții. Lunile calendaristice ale concediului prenatal se substituie cu același număr de luni calendaristice imediat premărgătoare perioadei incluse în calcul.
- 3.9 În cazul lipsei integrale a venitului asigurat la toate unitățile în unele și aceleași luni calendaristice sau în toate lunile din perioada celor 12 luni calendaristice incluse în calcul, aceste luni se substituie cu același număr de luni calendaristice consecutive imediat premărgătoare perioadei incluse în calcul în care s-a realizat venit asigurat. Perioada de substituie este de cel mult 36 de luni calendaristice consecutive.
- 3.10 Totodată, în cazul în care asiguratul pe parcursul celor 12 luni calendaristice premărgătoare lunii survenirii riscului asigurat nu a realizat venit asigurat din motiv de concediu de maternitate și/sau concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, cuantumul indemnizației de maternitate și al indemnizației lunare pentru creșterea copilului se stabilește din baza de calcul în al cărei temei s-au calculat aceste indemnizații pentru copilul precedent, inclusiv în cazul în care a beneficiat de anumite plăți unice pe parcursul acestor concedii.
- 3.11 Mai notează că, venitul asigurat conform legislației în domeniul asigurărilor sociale reprezintă

venitul din care au fost plătite contribuții de asigurări sociale.

- 3.12 Conform prevederilor legislației în domeniu stabilirea și evidența, indemnizației de maternitate și indemnizațiilor adresate familiilor cu copii, se efectuează de către Casa Națională de Asigurări Sociale și subdiviziunile teritoriale ale acesteia, iar plata indemnizațiilor se efectuează de către prestatorul de servicii de plată desemnat, prin cerere, de către beneficiar. Controlul asupra corectitudinii stabilirii, calculării și plății indemnizațiilor achitate din mijloacele bugetului asigurărilor sociale de stat este responsabilă Casa Națională de Asigurări Sociale prin intermediul structurilor sale teritoriale.

Susținerea Casei Naționale de Asigurări Sociale

- 3.13 La data de 23.12.2019, de către petiționară a fost depusă cererea pentru acordarea indemnizației de maternitate și la data de 29.05.2020 cererea pentru acordarea indemnizației de creștere a copilului până la vârsta de 3 ani la Casa teritorială de asigurări sociale Orhei. În baza certificatului de concediu medical indemnizația de maternitate a fost stabilită pentru perioada 19.12.2019 - 06.05.2020, iar indemnizația pentru creșterea copilului s-a stabilit pentru perioada 07.05.2020 -27.02.2023. Baza de calcul a indemnizației de maternitate și a celei lunare pentru creșterea copilului constituie venitul mediu lunar asigurat realizat în perioada decembrie 2018 - noiembrie 2019.
- 3.14 Potrivit Registrului de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale în perioada luată în calcul, decembrie 2018 - noiembrie 2019, petiționara în luna februarie 2019 a realizat venit asigurat pentru perioada 23.02.2019 - 25.02.2019, iar în restul lunilor venitul asigurat lipsește. Totodată, nici în perioada de 36 de luni calendaristice consecutive, imediat premergătoare perioadei incluse în calcul, petiționara nu a realizat venit asigurat, respectiv baza de calcul al indemnizației de maternitate și indemnizației lunare pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani a fost determinată din venitul asigurat realizat în perioada decembrie 2018 - noiembrie 2019.
- 3.15 Adițional, comunică că potrivit pct.1.1 al Anexei nr. 1 din Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489/1999, persoanele care încheie contracte de prestări servicii sunt obligate să achite contribuții de asigurări sociale care este format din tariful de bază de 23 % și contribuția individuală de 6% ceea ce rezultă că venitul respectiv constituie venit asigurat care se include în baza de calcul al indemnizației de maternitate și cea lunară și nicidecum o plată unică.
- 3.16 Din motiv că, în baza de calcul a indemnizațiilor petiționara a realizat venit asigurat, nu poate fi aplicată norma juridică potrivit căreia s-ar aplica baza de calcul în al cărei temei s-a calculat indemnizațiile pentru copilul precedent. Astfel, Casa teritorială de asigurări sociale Orhei a stabilit și a calculat indemnizația de maternitate pentru perioada de 19.12.2019 - 06.05.2020 și indemnizației de creștere a copilului până la vârsta de 3 ani pentru perioada 07.05.2020 -27.02.2023 conform legislației în vigoare.

IV. Dreptul național și internațional relevant

- 4.1 **Constituția Republicii Moldova la art. 16 alin. (2)** prevede că toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială; **art. 49 alin. (2)** statul ocrotește maternitatea, copiii și tinerii, stimulând dezvoltarea instituțiilor necesare.
- 4.2 **Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012 la art. 1 alin. (1)** stabilește că scopul prezentei legi este prevenirea și combaterea discriminării, precum și asigurarea egalității tuturor persoanelor aflate pe teritoriul Republicii Moldova în sferile politică, economică, socială, culturală și alte sfere ale vieții, fără deosebire de rasă, culoare, naționalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri, sex, vârstă, dizabilitate, opinie, apartenență politică sau orice alt criteriu similar; **art. 2** oferă definiția discriminării ca fiind orice deosebire, excludere, restricție ori preferință în drepturi și libertăți a persoanei sau a unui grup de persoane, precum și susținerea comportamentului discriminatoriu bazat pe criteriile reale, stipulate de prezenta lege sau pe criterii presupuse; discriminare directă – tratarea unei persoane în baza oricăruia dintre criteriile prohibitive în manieră mai puțin favorabilă decât tratarea altei persoane într-o situație comparabilă; **art. 3** stabilește că subiecți în domeniul discriminării sunt persoanele fizice și juridice din domeniul public și privat; **art. 8** este interzisă orice formă de discriminare privind accesul persoanelor la: **lit. c)** serviciile de protecție socială.

4.3 Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289/2004 la art. 1 alin. (1) prevede că prezenta lege stabilește dreptul la prestații de asigurări sociale pentru prevenirea, limitarea, înlăturarea riscurilor sociale și susținerea financiară a persoanelor îndreptățite a le primi, în cazul producerii unor astfel de riscuri; **alin. (2)** reglementările prezentei legi se aplică în cazul următoarelor riscuri sociale asigurate: îmbolnăvirea, **maternitatea, creșterea copilului** și decesul; **art. 5 alin. (1) lit. f)** asigurații din sistemul public de asigurări sociale au dreptul la indemnizație pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani; **art. 6 alin. (1)** asigurații au dreptul la prestații de asigurări sociale dacă au un stagiu total de cotizare de cel puțin 3 ani; **alin. (2)** asigurații care au un stagiu total de cotizare de până la 3 ani beneficiază de dreptul la prestații de asigurări sociale dacă confirmă un stagiu de cotizare de cel puțin 9 luni în ultimele 24 de luni premergătoare datei producerii riscului asigurat sau datei nașterii copilului în cazul riscului asigurat creșterea copilului; **art. 7 în redacția de până la 01.07.2019 alin. (1)** baza de calcul al indemnizațiilor de asigurări sociale prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. a), b), d) și g) și art. 15 alin. (1) lit. a) o constituie venitul mediu lunar asigurat realizat în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat, venit din care au fost calculate contribuții individuale de asigurări sociale; **alin. (2)** baza de calcul al indemnizației de asigurări sociale prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. f) o constituie venitul mediu lunar asigurat realizat în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii nașterii copilului, venit din care au fost calculate contribuții individuale de asigurări sociale. Lunile calendaristice ale concediului prenatal se substituie cu același număr de luni calendaristice imediat premergătoare perioadei incluse în calcul; **alin. (3)** venitul asigurat pentru lunile incluse în calcul la determinarea bazei de calcul al indemnizațiilor de asigurări sociale nu poate depăși suma a 5 salarii medii lunare prognozate pe economie pentru anul respectiv înmulțită la 12 sau la numărul de luni în care persoana a realizat venit asigurat. În cazul în care în calcul se include anul calendaristic incomplet, venitul asigurat se plafonează reieșind din numărul de luni în care a fost realizat venitul asigurat pentru anul respectiv. Salariul mediu lunar prognozat pe economie se aprobă de Guvern; **alin. (4)** venitul mediu lunar asigurat se determină prin împărțirea la 12 a venitului asigurat realizat la toate unitățile în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat; **alin. (5)** în cazul lipsei integrale a venitului asigurat la toate unitățile în unele și aceleași luni calendaristice din perioada celor 12 luni calendaristice incluse în calcul la determinarea bazei de calcul al indemnizațiilor din motiv de concediu medical, concediu de maternitate, concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, șomaj cu drept de ajutor de șomaj, aceste luni se includ în calcul cu venit lunar asigurat în cuantumul unui salariu tarifar pentru categoria I de salarizare în sectorul bugetar sau, după caz, în cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real în vigoare la data producerii riscului asigurat, la locul de muncă de bază al asiguratului ori, la cererea asiguratului, se substituie cu același număr de luni calendaristice imediat premergătoare perioadei incluse în calcul, cu condiția că aceasta va duce la majorarea cuantumului indemnizației. Această prevedere nu se aplică în cazul lipsei integrale a venitului asigurat la toate unitățile în unele și aceleași luni calendaristice din perioada celor 12 luni calendaristice incluse în calcul la determinarea bazei de calcul al indemnizațiilor din alte motive decât cele menționate sau din motivele menționate combinate cu alte motive; **alin. (5¹)** dacă venitul asigurat lipsește la toate unitățile în unele și aceleași luni calendaristice din perioada celor 12 luni calendaristice incluse în calcul ori dacă venitul lunar asigurat realizat în perioada celor 12 luni calendaristice incluse în calcul este mai mic decât salariul tarifar pentru categoria I de salarizare în sectorul bugetar sau, după caz, decât cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real din motiv de concediu medical, concediu de maternitate, concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, șomaj cu drept de ajutor de șomaj, atunci aceste luni se includ în baza de calcul al indemnizației de maternitate și al indemnizației pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani cu venit lunar asigurat în cuantumul unui salariu tarifar pentru categoria I de salarizare în sectorul bugetar sau, după caz, în cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real în vigoare la data producerii riscului asigurat, la locul de muncă de bază al asiguratului ori, la cererea asiguratului, se substituie cu același număr de luni calendaristice imediat premergătoare perioadei incluse în calcul, cu condiția că aceasta va duce la majorarea cuantumului indemnizației. Această prevedere nu se aplică în cazul lipsei integrale a venitului asigurat la toate unitățile în unele și aceleași luni calendaristice din perioada celor 12 luni calendaristice incluse în calcul la determinarea bazei de calcul al

indemnizațiilor din alte motive decât cele menționate sau din motivele menționate combinate cu alte motive; **alin. (6)** în cazul în care asiguratul a activat în perioada premergătoare lunii producerii riscului asigurat mai puțin de 12 luni calendaristice, aceleași luni calendaristice lipsă la toate unitățile de până la angajare se includ în calcul cu venit lunar asigurat în cuantumul unui salariu tarifar pentru categoria I de salarizare în sectorul bugetar sau, după caz, în cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real în vigoare la data producerii riscului asigurat, la locul de muncă de bază al asiguratului; **alin. (7)** în cazul în care asiguratul, în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat, nu are realizat venit asigurat la nicio unitate din motiv de concediu medical, concediu de maternitate, concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, șomaj cu drept de ajutor de șomaj, baza de calcul al indemnizației o constituie cuantumul unui salariu tarifar pentru categoria I de salarizare în sectorul bugetar sau, după caz, cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real în vigoare la data producerii riscului asigurat, la locul de muncă de bază al asiguratului ori, la cererea asiguratului, aceste luni se substituie cu același număr de luni calendaristice imediat premurgătoare perioadei incluse în calcul, cu condiția că aceasta va duce la majorarea cuantumului indemnizației; **alin. (7¹)** în cazul în care asiguratul, în ultimele 12 luni calendaristice premurgătoare lunii producerii riscului asigurat, nu are realizat venit asigurat la nicio unitate ori dacă venitul lunar asigurat realizat în ultimele 12 luni calendaristice incluse în calcul este mai mic decât salariul tarifar pentru categoria I de salarizare în sectorul bugetar sau, după caz, decât cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real din motiv de concediu medical, concediu de maternitate, concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, șomaj cu drept de ajutor de șomaj, baza de calcul al indemnizației de maternitate și al indemnizației pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani o constituie cuantumul unui salariu tarifar pentru categoria I de salarizare în sectorul bugetar sau, după caz, cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real în vigoare la data producerii riscului asigurat, la locul de muncă de bază al asiguratului ori, la cererea asiguratului, aceste luni se substituie cu același număr de luni calendaristice imediat premurgătoare perioadei incluse în calcul, cu condiția că aceasta va duce la majorarea cuantumului indemnizației; **alin. (7²)** în cazul în care asiguratul, în ultimele 12 luni calendaristice premurgătoare lunii survenirii riscului asigurat, nu a realizat venit asigurat la nicio unitate din motiv de concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, cuantumul indemnizației de maternitate și al indemnizației pentru creșterea copilului următor se stabilește reieșind din baza de calcul în al cărei temei s-au calculat aceste indemnizații pentru copilul precedent; **alin. (8)** la determinarea bazei de calcul al indemnizațiilor de asigurări sociale, lunile calendaristice în care nu s-a realizat venit asigurat din motiv de concediu medical, concediu de maternitate, concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, șomaj cu drept de ajutor de șomaj se includ în calcul în modul prevăzut la alin. (5), (6) și (7) numai la unitatea în care asiguratul își desfășoară activitatea de bază. Unitatea în care asiguratul își desfășoară activitatea de bază se consideră unitatea unde se păstrează carnetul de muncă al asiguratului; **alin. (9)** prevederile alin. (4)–(8), (11) și (12) se aplică la determinarea bazei de calcul al indemnizațiilor și în cazul în care asiguratul activează la o singură unitate; **alin. (10)** lunile din perioada de 12 luni calendaristice premurgătoare producerii riscului asigurat în care venitul asigurat lipsește din alte motive decât cele menționate la alin. (5) nu se exclud din calcul; **alin. (11)** în cazul în care asiguratul, în ultimele 12 luni calendaristice premurgătoare lunii producerii riscului asigurat, nu are realizat venit asigurat la nicio unitate din alte motive decât concediul medical, concediul de maternitate, concediul pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, șomajul cu drept de ajutor de șomaj, indemnizația de asigurări sociale nu se acordă; **alin. (12)** baza de calcul al indemnizației de maternitate pentru femeile asigurate care nu se încadrează în niciuna dintre condițiile prevăzute la art. 6 alin. (1), (2) și (3) din prezenta lege o constituie cuantumul unui salariu tarifar pentru categoria I de salarizare în sectorul bugetar sau, după caz, cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real în vigoare la data producerii riscului asigurat, la locul de muncă de bază al femeii asigurate; **alin. (13)** baza de calcul al indemnizației de maternitate acordate soțiilor aflate la întreținerea soților asigurați o constituie venitul mediu lunar asigurat al soțului, determinat în condițiile prezentului articol; **alin. (14)** baza de calcul al indemnizațiilor de asigurări sociale prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. a) și d) și art. 15 alin. (1) lit. a) pentru șomeri o constituie cuantumul lunar al ajutorului de șomaj în vigoare la data producerii riscului asigurat; **alin. (15)** venitul asigurat se include în calcul în lunile pentru care a fost calculat; **alin. (16)** indemnizațiile prevăzute la

art. 5 alin. (1) lit. a), b), d) și g) și art. 15 alin. (1) lit. a) se calculează și se plătesc pentru zilele calendaristice. Venitul asigurat pentru o zi calendaristică se determină prin împărțirea venitului mediu lunar asigurat, calculat în conformitate cu prevederile prezentului articol, la numărul de zile calendaristice din luna pentru care se plătește indemnizația; **alin. (17)** indemnizațiile de asigurări sociale prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. a), b), d), f) și g) și art. 15 alin. (1) lit. a), stabilite în conformitate cu prezenta lege, nu se recalculează, cu excepția cazurilor legate de modificarea legislației privind modul de salarizare; **art. 7 în redacția după 01.07.2019 alin. (1)** baza de calcul al indemnizațiilor de asigurări sociale prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. a), b), d) și g) și art. 15 alin. (1) lit. a) o constituie venitul mediu lunar asigurat realizat în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat, venit din care, la data stabilirii indemnizației, au fost calculate și plătite contribuții; **alin. (2)** baza de calcul al indemnizației de asigurări sociale prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. f) o constituie venitul mediu lunar asigurat realizat în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii nașterii copilului, venit din care, la data stabilirii indemnizației, au fost calculate și plătite contribuții. Lunile calendaristice ale concediului prenatal se substituie cu același număr de luni calendaristice imediat premergătoare perioadei incluse în calcul; **alin. (3)** venitul asigurat pentru lunile incluse în calcul la determinarea bazei de calcul al indemnizațiilor de asigurări sociale nu poate depăși suma a 5 salarii medii lunare prognozate pe economie pentru anul respectiv înmulțită la 12 sau la numărul de luni în care persoana a realizat venit asigurat. În cazul în care în calcul se include anul calendaristic incomplet, venitul asigurat se plafonează reieșind din numărul de luni în care a fost realizat venitul asigurat pentru anul respectiv. Salariul mediu lunar prognozat pe economie se aprobă de Guvern; **alin. (4)** venitul mediu lunar asigurat se determină prin împărțirea la 12 a venitului asigurat realizat la toate unitățile în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat; **alin. (5)** în cazul lipsei integrale a venitului asigurat la toate unitățile în unele și aceleași luni calendaristice sau în toate lunile din perioada celor 12 luni calendaristice incluse în calcul, aceste luni se substituie cu același număr de luni calendaristice consecutive imediat premergătoare perioadei incluse în calcul în care s-a realizat venit asigurat. Perioada de substituie este de cel mult 36 de luni calendaristice consecutive; **alin. (6)** în cazul în care asiguratul pe parcursul celor 12 luni calendaristice premergătoare lunii survenirii riscului asigurat nu a realizat venit asigurat din motiv de concediu de maternitate și/sau concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, cuantumul indemnizației de maternitate și al indemnizației lunare pentru creșterea copilului se stabilește din baza de calcul în al cărei temei s-au calculat aceste indemnizații pentru copilul precedent, inclusiv în cazul în care a beneficiat de anumite plăți unice pe parcursul acestor concedii; **art. 18 alin. (4)** mama sau tata care, după acordarea concediului pentru îngrijirea copilului, își reia activitatea, se angajează, desfășoară activități în scopul obținerii de venit sau se eliberează înainte de expirarea concediului pentru îngrijirea copilului are dreptul la indemnizație lunară; **alin. (6)** cuantumul lunar al indemnizației pentru creșterea copilului constituie: **lit. a)** 30% din baza de calcul stabilită la art. 7 pentru fiecare copil, dar nu mai puțin decât cuantumul indemnizației minime lunare pentru creșterea copilului a persoanei asigurate, determinate în modul stabilit de Guvern, în cazul solicitării opțiunii prevăzute la alin. (1) lit. a) din prezentul articol; **lit. b)** 60% din baza de calcul stabilită la art. 7 pentru fiecare copil, dar nu mai puțin decât cuantumul dublu al indemnizației minime lunare pentru creșterea copilului a persoanei asigurate, determinate în modul stabilit de Guvern, până la împlinirea vârstei de 1 an a copilului și 30% din baza de calcul stabilită la art. 7 pentru fiecare copil, din ziua următoare celei de împlinire a vârstei de 1 an și până la împlinirea vârstei de 2 ani și 2 luni a copilului, dar nu mai puțin decât cuantumul indemnizației minime lunare pentru creșterea copilului a persoanei asigurate, determinate în modul stabilit de Guvern, în cazul solicitării opțiunii prevăzute la alin. (1) lit. b) din prezentul articol.

4.4 **Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489/1999 la Anexa nr. 1 în pct.**

1.1 stabilește categoriile de plătitori și de asigurați, tarifele contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, baza de calcul al acestora și termenele de virare la bugetul asigurărilor sociale de stat, precum și tipurile prestațiilor sociale asigurate se stabilesc după cum urmează: angajatorul, persoana juridică sau fizică asimilată angajatorului: – pentru persoanele angajate prin contract individual de muncă, persoanele aflate în raporturi de serviciu în baza actului administrativ ori prin alte tipuri de contracte civile în vederea executării de lucrări sau prestării de servicii, cu excepția celor specificate la pct. 1.2–1.5.

- 4.5 Regulamentul cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă aprobat prin HG nr. 108/2005** **pct. 12** asigurării sistemului public de asigurări sociale au dreptul la următoarele tipuri de indemnizații: **lit. a)** indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de boli obișnuite sau de accidente nelegate de muncă; **lit. b)** indemnizație de maternitate; **lit. c)** indemnizație pentru îngrijirea copilului bolnav; **lit. d)** indemnizație pentru prevenirea îmbolnăvirilor (carantină); **lit. e)** indemnizație pentru recuperarea capacității de muncă; **pct. 68** venitul asigurat și stagiul de cotizare pentru stabilirea indemnizațiilor prevăzute la **pct. 12** și **pct. 37 lit. a)** din prezentul Regulament din mijloacele bugetului asigurărilor sociale de stat se confirmă în baza informației din Registrul de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale.
- 4.6 Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii aprobată prin HG 1478/2002 la pct. 37** baza de calcul al indemnizației lunare pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani o constituie venitul mediu lunar asigurat realizat în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii nașterii copilului, venit din care au fost calculate și achitate contribuțiile individuale de asigurări sociale. Lunile calendaristice ale concediului prenatal se substituie cu același număr de luni calendaristice imediat premergătoare perioadei incluse în calcul; **pct. 40** în cazul lipsei integrale a venitului asigurat la toate unitățile în unele și aceleași luni calendaristice sau în toate lunile din perioada celor 12 luni calendaristice incluse în calcul, aceste luni se substituie cu același număr de luni calendaristice consecutive imediat premergătoare perioadei incluse în calcul în care s-a realizat venit asigurat. Perioada de substituie este de cel mult 36 de luni calendaristice consecutive; **pct. 41** în cazul în care asiguratul, pe parcursul celor 12 luni calendaristice premergătoare lunii survenirii riscului asigurat, nu a realizat venit asigurat din motiv de concediu de maternitate și/sau concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, cuantumul indemnizației lunare pentru creșterea copilului se stabilește din baza de calcul în al cărei temei s-a calculat această indemnizație pentru copilul precedent, inclusiv în cazul în care a beneficiat de anumite plăți unice pe parcursul acestui concediu. În cazul persoanelor asigurate prevăzute la art. 4 alin. (1¹) din Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, baza de calcul în al cărei temei a fost stabilită indemnizația lunară pentru creșterea copilului precedent, după caz, se confirmă prin certificat eliberat la locul de muncă unde a fost stabilită această indemnizație, conform modelului stabilit de Casa Națională de Asigurări Sociale; **pct. 42** în cazul lipsei bazei de calcul pentru stabilirea indemnizației pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, cuantumul indemnizației reprezintă cuantumul indemnizației minime lunare pentru creșterea copilului în cazul persoanei asigurate, determinate în modul stabilit în anexa nr. 2 la prezentul Regulament.
- 4.7 Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale la art. 2 pct. 2** Statele părți la prezentul Pact se angajează să garanteze că drepturile enunțate în el vor fi exercitate fără nici o discriminare întemeiată pe rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau orice altă opinie, origine națională sau socială, avere, naștere sau orice altă împrejurare; **art. 9** prevede că Statele părți la prezentul Pact recunosc dreptul pe care îl are orice persoană la securitate socială, inclusiv asigurări sociale.
- 4.8 Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr. 183 privind revizuirea Convenției asupra protecției maternității la art. 4 pct. 1** la prezentarea unui certificat medical sau a unui alt certificat corespunzător care să indice data probabilă a nașterii, stabilit conform legislației și practicii naționale, orice femeie căreia i se aplică prevederile prezentei convenții are dreptul la un concediu de maternitate cu durata de cel puțin 14 săptămâni; **art. 6 pct. 1** conform legislației naționale sau în orice alt mod conform practicii naționale, trebuie să se asigure prestații în bani femeilor care absentează de la muncă, fiind în concediul prevăzut la art. 4 sau 5; **pct. 2** prestațiile în bani trebuie să fie stabilite la un nivel care să permită femeii să poată să se întrețină singură și să întrețină copilul în condiții bune de sănătate și la un nivel de viață corespunzător; **pct. 3** în cazul în care legislația sau practica națională prevede ca prestațiile în bani, plătite pentru concediul prevăzut la art. 4, să fie stabilite pe baza venitului anterior, suma acestor prestații nu trebuie să fie mai mică de două treimi din venitul anterior al femeii sau al venitului luat în considerare pentru calculul prestațiilor; **pct. 4** în cazul în care legislația sau practica națională prevede ca prestațiile în bani, plătite pentru concediul prevăzut la art. 4, să fie stabilite prin alte metode, suma acestor prestații trebuie să aibă același ordin de valoare ca aceea care rezultă în medie prin aplicarea paragrafului

precedent; **pct. 5** orice membru trebuie să garanteze faptul că aceste condiții impuse pentru a beneficia de prestații în bani pot fi îndeplinite de marea majoritate a femeilor cărora li se aplică prevederile prezentei convenții; **pct. 6** în cazul în care o femeie nu îndeplinește condițiile prevăzute de legislația națională sau prevăzute în orice alt mod, conform practicii naționale, pentru a beneficia de prestațiile în bani, aceasta are dreptul la prestații corespunzătoare finanțate din fondurile de asistență socială, sub rezerva unui control al nivelului veniturilor impus pentru acordarea acestor prestații.

- 4.9 **Comentariul General nr. 19 al Comitetului ONU privind Drepturile Economice, Sociale și Culturale în pct. 29** prevede obligația statelor părți de a garanta că dreptul la securitate socială se beneficiază fără discriminare (articolul 2 alineatul (2) din Pact) și, în egală măsură, între bărbați și femei (articolul 3). Prin urmare, Pactul interzice orice discriminare, fie ea de drept sau de fapt, directă sau indirectă, pe motive de rasă, culoare, sex, vârstă, limbă, religie, opinie politică sau de altă natură, origine națională sau socială, proprietate, naștere, fizică sau dizabilitate mintală, starea de sănătate (inclusiv HIV / SIDA), orientare sexuală și statut civil, politic, social sau de altă natură, care are intenția sau efectul de a anula sau de a afecta exercitarea egală a dreptului la securitate socială.

V. În concluzie, Consiliul reține următoarele

- 5.1 Din materialele dosarului, Consiliul reține că urmează să se pronunțe asupra existenței faptei de discriminare pe criteriul de maternitate, venit asigurat și muncă prestată în realizarea dreptului la protecție socială.
- 5.2 Consiliul reamintește că atât legislația națională (art. 15 alin. 1 și art. 19 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012), cât și practica Curții Europene a Drepturilor Omului (printre multe altele, a se vedea cauza D. H. și alții v. Republica Cehă par. 82-84, par.177, cauza Chassagnou și alții v. Franța par. 91-92, Timishev v. Rusia par.57) prevede o regulă specială referitor la sarcina probei în litigiile privind discriminarea, și anume: sarcina probei trece la reclamat atunci când petiționara prezintă dovezi din care se poate prezuma că a existat un tratament discriminatoriu.
- 5.3 Consiliul, analizând alegațiile petiționarei, le-a calificat ca fiind posibile a fi examinate prin prisma elementelor forme de discriminare indirectă. Prin urmare, pentru a institui prezumția discriminării indirecte, faptele deplânse trebuie să caracterizeze cumulativ următoarele elemente:
- a) existența unei reguli, unui criteriu sau a unei practici aparent neutre (cerință care se aplică tuturor)
 - b) care dezavantajează anumite persoane
 - c) pe baza unui criteriu protejat.
- 5.4 Astfel, Consiliul, luând act de circumstanțele invocate de petiționară, a instituit prezumția discriminării indirecte. În acest sens, Consiliul a reținut că prevederea neutră potrivit căreia baza de calcul a indemnizației de maternitate o constituie venitul mediu lunar asigurat realizat în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii nașterii copilului, venit din care au fost calculate contribuții individuale de asigurări sociale, dezavantajează anumite persoane. Consiliul a determinat că această prevedere dezavantajează mama care dă naștere copilului, aflându-se în concediu de îngrijire a copilului precedent și care desfășoară activități în această perioadă. Respectiv, Consiliul a apreciat că dezavantajul constă în faptul că baza de calcul a indemnizației de maternitate în aceste circumstanțe, în marea majoritatea, va fi mai mică decât din cea din care a fost calculată indemnizația pentru creșterea copilului precedent. Acest fapt este determinat fie de timpul redus de muncă, fie de activitățile ocazionale din care se va plăti contribuții individuale, dacă mama decide să activeze sau să presteze anumite servicii în perioada de îngrijire a copilului. Mai mult, în situația în care pentru activitățile ocazionale (de exemplu prestări servicii) se va obține un venit net superior decât venitul obținut cu anterior din care s-a calculat indemnizația precedentă, potrivit legii, acest venit urmează a fi plafonat (la 5 salarii medii lunare prognozate pe economie pentru anul respectiv înmulțită la 12 sau la numărul de luni în care persoana a realizat venit asigurat).
- 5.5 În continuare, deși s-au invocat criteriile maternitate, venit asigurat și muncă prestată, Consiliul, analizând prevederile normative incidente speței, constată că riscul social asigurat în cazul indemnizației discutate este maternitatea. Din aceste considerente și ținând cont de explicațiile oferite supra, Consiliul reține aplicabilitatea doar a criteriului de maternitate.
- 5.6 În conformitate cu art.15 alin.(1) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, sarcina de a proba că faptele în cauză nu constituie discriminare revine persoanei/instituției

despre care se presupune că a comis fapta discriminatorie. Consiliul urmează să aprecieze dacă prevederea sus indicată poate fi justificată în mod obiectiv, printr-un scop legitim și dacă mijloacele de atingere aceluși scop sunt proporționale, adecvate și necesare.

- 5.7 Reclamații au notat că vizavi de petiționară s-a acționat în strictă conformitate cu legislația, iar prestațiile sociale i-au fost calculate corect și fără careva discriminări, specificând că onorariul obținut de petiționară nu poate fi considerat plată unică, deoarece din el s-a achitat contribuții, respectiv constituie un venit asigurat.
- 5.8 Consiliul, examinând materialele, stabilește că, petiționara aflându-se în concediu de îngrijire a copilului în perioada 23.02.2019-25.02.2019, a încheiat un contract de prestări servicii pentru care a fost remunerată cu suma de 650 lei. Tot în această perioadă, a survenit un al risc asigurat și anume a mai născut un copil. La fel, se constată că, după nașterea copilului, petiționara s-a adresat pentru calcularea indemnizației de maternitate. La data de 29.01.2020, i-a fost calculată o indemnizație de maternitate în sumă de 224,95 lei. Ca comparație, pentru celălalt copil, petiționara a beneficiat de o indemnizație de maternitate în mărime de 17422,67 lei. Consiliul constată că, pentru indemnizația de maternitate baza de calcul a constituit-o suma de 650 de lei, adică din venitul obținut de către petiționară în ultimele 12 luni calendaristice anterior producerii riscului asigurat (perioada decembrie 2018 -noiembrie 2019). Consiliul a reținut că, în cazul petiționarei a fost aplicată formula de calcul reglementată la art. 7 alin. (2) din Legea nr. 289/2004, pentru că acel venit de 650 lei reprezintă venit acordat petiționarei pentru munca prestată din care au fost reținute și achitate contribuții de asigurări sociale.
- 5.9 Consiliul, analizând circumstanțele speței, nu a putut reține o argumentare rezonabilă a situației sus constatate, care ar proteja un scop legitim și care ar fi pe măsură să justifice dezavantajul constatat la cuantumul indemnizației pentru îngrijirea copilului actual față de cel precedent.

Astfel, conducându-se de prevederile art. 1, 2, 3, 8 lit. c), art. 15 alin. (4) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, coroborat cu pct. 61 din Regulamentul cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității aprobat prin Legea nr. 298/2012,

CONSILIUL DECIDE

1. Faptele constatate reprezintă discriminare indirectă pe criteriul de maternitate.
2. Consiliul recomandă Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale să inițieze procesul de revizuire a prevederii discriminatorii, prin care să reglementeze ca, atunci când baza de calcul a indemnizației pentru maternitate pentru copilul născut în perioada când mama se află în concediu de îngrijire a copilului precedent este mai mică decât cea din care s-a calculat indemnizația anterioară, aceasta să fie calculată în baza temeiului din care s-a calculat precedentă, indiferent de venitul realizat de mamă în această perioadă.
3. Decizia se comunică părților și va fi făcută publică pe adresa www.egalitate.md.
4. Decizia poate fi contestată, în decurs de 30 de zile de la data comunicării, la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, situată pe adresa: mun. Chișinău, str. Kiev, 3.

Membrii Consiliului care au votat decizia:

Ian FELDMAN – președinte

Svetlana DOLTU – membră

Victorina LUCA – membră

Evghenii Alexandrovici GOLOȘCEAPOV – membru